

Křížová cesta

1. PILÁT

Ovšem, byl jsem tam u soudu. Snad dějiny řeknou, že jsem mohl zabránit smrti Nazaretského, však představte si sebe v mojí situaci. Ti židé byli strašný národ – tvrdohlavý, násilnický a pohrdavý. Nebylo s nimi nikdy žádné potěšení. Když jsem jednou přinesl podobizny císaře do židovského chrámu, stěžovali si židé samotnému císaři. Řím se dokonce bál fanatismu a nebyl při mně, když jsem se proti nim postavil. Měl jsem jedinou představu – vzestup toho necivilizovaného, zaostalého národa. A pak přinesli židovští vůdci nevinného rabbiho, aby byl odsouzen k smrti. Ten Ježíš mi řekl, že je Syn Boží. Jsem pověřivý muž, nepopírám to, nelíbí se mi soudit bohy, zvláště židovské. Udělal jsem, co bylo v mých silách, abych ho osvobodil. Dav však prosil, aby byl osvobozen vrah, jistý Barabáš. Představte si, jaké to bylo slyšet ten dav, jak křičí : „Jestli bude tento muž osvobozen, Piláte, nejsi přítelem císaře.“ Ještě jedna zpráva císařovi by znamenala konec mé kariéry. Po všem tom už člověk musí myslet na sebe. Aby se člověk udržel a uspěl, musí ho brát u dvora – nesouhlasíte? Taky jsem ho odsoudil.

Kdybyste tam byli, jednali by jste jinak?

2. BARABÁŠ

Nazývejte mne Barabášem, nebo jak chcete. Díval jsem se na Nazaretského, jak nesl kříž a viděl jsem ho, jak stále padá. Možná se mne zeptáte, proč jsem za ním šel. To nebylo proto, že bych se chtěl stát jeho následovníkem. Bylo to proto, protože jsem byl zvědavý. Každý by byl zvědavý na toho, kdo by byl jeho volným lístkem z vězení. Upřímně řečeno, nechápal jsem toho muže. Nejednal vůbec jako Mesiáš. Dokážu ocenit nenávist, zlobu. Zabíjel jsem Římany a pomýšlel jsem na to dělat to dál, až by byli vyhnáni z naší země. Ale Ježíš! Neměl nenávist k Římanům a úmysl je zabíjet, neproklínal vojáky, když mu nasazovali korunu z trní na hlavu. Po svém odsouzení stál tam jako beránek a oni mu plivali do tváře. Pak přijal kříž bez reptání, jako by byl předurčený k tomu, aby ho nesl. Nechápu někoho, kdo se nedokáže bránit nebo nenávidět svého nepřítele. Ano, v pátek jsem tam byl.

Byli jste tam také?

3. HERODES

Ptáte se mne, zda jsem tam byl? Já, Herodes? Ovšem, byl jsem tam. Vyhlížel jsem z okna svého paláce, viděl jsem ho jak nese svůj kříž a klopýtá k zemi. Jednou řekl, že každý musí nést svůj kříž, aby se stal jeho učedníkem. Jaký ten Ježíš byl blázen, žvanit o oběti a odříkání! Co mu to přineslo jiného než smrt? Co je vlastně život než jeho žádosti? Souhlasíte? Pro mne je život nuda. Zábava je jediná věc, která zbavuje nudy. Ale zpět k Ježíši. Mohl jsem zachránit toho rabbiho, kdyby mne jen pobavil. Kdyby ukázal několik triků, udělal nějaký zázrak nebo nějaké kouzlo. Kdo ví? Snad bych ho i následoval. Ale ukázal, že je hlupák a navíc, že nemluví se mnou. Ano, byl jsem tam a ze svého okna jsem ho viděl hroutit se k zemi se svým křížem. Vypadalo to, jako by tam byl celý svět.

Zajisté jste tam také byli.

4. MARIA, MATKA JEŽÍŠOVA

To jsem já, jeho vlastní matka a nepoznala bych ho. Hrůza proběhla mým tělem, jako když se otrásá země, když jsem viděla svého syna nesoucího kříž. Pak Ježíš našel můj pohled. I když jsem viděla bodavou bolest v jeho očích, viděla jsem v nich také pokoj. Všechny dřívější vzpomínky náhle začaly zaplavovat moji duši – vzpomínka na ten den, který byl už tak dávno, když jsem řekla „ano“ Božímu poslu. Jak jsem tenkrát mohla vědět, co mne to „ano“ bude stát: útek s Josefem, abychom zachránili naše dítě před mečem bláznivého krále, potom když jsme tři dny hledali po celém Jeruzalémě našeho malého hochu. Pak nemohu zapomenout na ten den, když jako dospělý muž odložil své tesařské náčiní jednou pro vždy. Byla jsem zmatena, když se chystal odejít a říkal ta divná slova – „musím konat dílo mého Otce.“ Otcovo dílo! Umíralo Otcovo dílo na kříži? Když jsem viděla jeho zhmožděnou a oteklou tvář, byla víra všechno, co mi zůstalo. Víra sama mi pomohla přijmout Boží vůli v ten pátek, když svět skučel šíleným smíchem a temnota zahalila slunce.

Ježíšovy oči mi řekly v ten Velký Pátek: „Věř v Boha, důvěřuj milujícímu Otci.“

5. ŠIMON CYRENSKÝ

Přicházel jsem zrovna z polí a šel jsem za obchodem, když mne zvědavost přivedla do davu. Chtěl jsem vidět, proč je tam takový rozruch. Dříve, než jsem poznal, co se děje, římský setník mne zbraní přinutil, abych nesl kříž odsouzenci. Proklínal jsem šeptem smůlu – špatné místo ve špatný čas. Litoval jsem toho ubožáka, který šel na smrt na kříži; však byl jsem nesmírně rád, že to nejsem já. Nesnášel jsem tu váhu dřevěných trámů a hrbolatost cesty. Zeptal jsem se sám sebe : „Proč se to stalo mně, Šimonovi, chudému rolníkovi? Proč se všechny špatné věci vždycky přihodí mně?“ A pak jsem viděl Ježíšovu tvář. Tu tvář nikdy nezapomenu. Pokývnul hlavou, jako by mi děkoval. Náhle se kříž zdál lehčí. Už to nebylo břemeno, které mám nést. Tato událost zůstane navždy vyryta do mého srdce. Po této změně jsem byl na správném místě a ve správný čas a jsem vděčný, že jsem mu pomohl nést jeho břemeno.

A co vy? Byli jste v ten den v davu?

6. VERONIKA

Znala jsem Ježíše jen z dálky. Poslouchala jsem jeho kázání a jeho představy o království, kde vlk si lehne s beránkem. Slyšela jsem na hoře jeho zanícená slova o naději. Vzpomínám si, že jednou říkal, že když dáš pohár vody nejmenšímu ze svých bratří nebo sester, dáváš ho jemu. Když jsem zaslechla, že byl odsouzen k smrti, spěchala jsem, abych byla blíž okraji cesty vedoucí na Golgotu. Slyšela jsem ho sténat pod těžkým křížem. Na jeho tváři byla krev a špinavý pot. Stáhla jsem svoji roušku a běžela, abych mu utřela jeho tvář. Když voják pozvedl svůj bič, uskočila jsem, ale místo aby švihnul, potřásl znechuceně hlavou a spustil paži. Mistrovy krví zalité pronikavé oči se setkaly s mými a zdálo se, že říkají: „Děkuji, Verunko!“ Když jsem odstranila svoji roušku z Ježíšovy tváře, byla jsem překvapena. Jeho dar za můj malý skutek laskavosti byl hrubý otisk jeho tváře. Mohla jsem takto po svém Ježíšovi pomoci.

A co ty? Byl jsi tam, když Ježíš šel svou cestou?

7. KAIFÁŠ

Stál jsem tam u cesty a viděl jsem Ježíše padat podruhé. Třásl se bolestí a vyčerpáním, když se zhroutil k zemi. Zdálo se, jako by to celé drama už mělo skončit. Já jsem pouze plnil své povinnosti velekněze, když ke mně přivedli Ježíše a řekli „Kaifáši, toto je nebezpečný člověk.“ Nejenže se rouhal tvrzením, že je Bůh, ale také sváděl a kazil lidi. Kromě porušování soboty Ježíš předpovídal rozboření chrámu a vyhnal penězoměnce, jako by k tomu měl oprávnění. Kdo byl tento Ježíš než jen obyčejný dělník, negramotný syn tesaře, který měl tu drzost vyzývat naše zákoníky a učitele? Co je však ze všeho nejdůležitější, musel jsem chránit národ. Tento takzvaný Mesiáš, který měl dar podvádět lidi, by mohl zničit mír a přivést hordy Římanů, které by se na nás vyřítily. Je lepší, když zemře jeden člověk, než aby byl zničen národ. Viděl jsem toho dne Ježíše upadnout a nebyl jsem si jistý, zda opět vstane.

Viděl jsi ho také upadnout?

8. ŽENA V DAVLI

Nedovíte se moje jméno. Je bezpečnější zůstat anonymním truchlícím. Patřila jsem ke skupině žen, které doprovázely a staraly se o zločince odsouzené k ukřižování. Ježíš však nebyl obyčejný zločinec. Naši vůdci ho obvinili nejen z toho, že porušuje zákon, ale také, že je rouhač. A tak jsem byla zmatená. Jak může být slušný nevinný léčitel, který byl známý tím, že konal hodně dobrého, odsouzený k takové kruté smrti? Kdo jsem já, abych soudila? Já, jen obyčejná matka? Když jsme ho potkaly na cestě a viděly, jak k němu byli krutí, byla jsem dojata. Moje slzy byly opravdové. Představte si naše překvapení, když se k nám obrátil a řekl: „Neplačte nade mnou, ale plačte nad sebou a svými dětmi.“ To mne vyburcovalo, protože jeho chování bylo, jako kdyby byl prorok. Zdálo se, jako by byl mužem s poselstvím, které jsem zcela nepochopila. Nerozuměla jsem tajemství kolem Ježíše. Uvěřila jsem, že byl někým zvláštním, možná Mesiášem.

Co ty? Co si myslíš ty?

9. ŘÍMSKÝ SETNÍK

Byl jsem tam, římský setník, součást nejdisciplinovanější válečné mašinérie na světě. Díval jsem se na židovského krále, jak se složil k zemi a nemohl vstát. Stále znovu cítím vinu, když si vzpomenu, co jsme Ježíši dělali na nádvoří: jak jsme se mu posmívali, korunovali ho trním a zlomyslně jsme s ním zacházeli, když jsme mu zavazovali oči a bili ho do tváře. Můj oficiální úkol byl – zajistit, aby zemřel v pátek. Byl to jiný zločinec, jiná osoba, než aby byla ukřižována s římskou důsledností. Ale pak jsem začal zkoumat toho člověka – ne, byl víc než člověk. Viděl jsem stovky mužů, kteří bojovali se smrtí na kříži – kleli a křičeli. Ježíš byl jiný: měl v sobě zvláštní pokoj, který jsem nechápal. Odpuštěl lidem, kteří se mu posmívali pod křížem. Nakonec zemřel jako Bůh, s důstojností. A nakonec pod křížem jsem byl nucen pokleknout a uznat ho za toho, o kom říkali, že je Synem Božím. Poprosil jsem ho, aby mi odpustil moji krutost. Byl jsem tam, když upadl potřetí.

Byl jsi tam? Uznal jsi ho také?

10. NEKAJÍCÍ SE ZLOČINEC

Díval jsem se na Ježíše, jak ho svlékají z jeho šatů. Věděl jsem, že budu na radě. Nenáviděl jsem ho, protože neproklínal Římany jak já. Pohrdal jsem jím pro jeho klidnou tvář. Nakonec jsem se mu vysmál, protože říkali, že je Mesiáš. Kdyby byl skutečně Mesiáš, vedl by naše lidi k osvobození od této římské metly. Ano, popouzel jsem ho. Snažil jsem se ho rozzlobit na Římany, na mne, na kohokoli. Když jsem ho nemohl rozzlobit, tak jsem ho dokonce prosil: „Zachraň nás, když jsi Syn Boží. Zachraň nás, jestli máš Boží moc.“ Jako zoufalý zločinec odsouzený na kříž bych byl udělal cokoli, abych zachránil svou kůži. Chtěl jsem žít trochu déle, ale on vypadal, jako by to byla brána k lepšímu životu. Byl jsem tam, když tam důstojně stál, když ho Římané ponižovali. Naplnil moji duši hořkostí.

Byl ses tam také podívat?

11. KAJÍCÍ SE ZLOČINEC

Když přibíjeli Ježíše na kříž, slyšel jsem bolestné vzdechy a neslyšel jsem žádné klení z jeho úst. Řekl jsem svému druhu z vězení, aby byl tiše. Zasloužili jsme si, co jsme dostali, však Ježíš byl jiný. Od mládí jsem byl lhář a zloděj. Později už jsem kradl pro obživu a byl jsem vrah, který zabil mnoho Římanů, když jsem se připojil ke vzpourám. Myšlenka na to, co je správné a co špatné mne zřídka zaměstnávala. Ale něco v Ježíši mne přimělo k tomu, abych se podíval na sebe, snad poprvé. Lidé mi řekli, že mluvil o odpuštění a přidal se k neotesanému davu, k hříšníkům a že slíbil lepší život v jiném světě. Nerozuměl jsem jeho tajemnému království a jak se k němu dojde, ale věřil jsem tomu. Také mluvil k Bohu, jako by mluvil ke svému otci. Viděl jsem Ježíše, jak roztáhl své paže a byl přibit na kříž, jako kdyby chtěl obejmout svět. Slyšel jsem, jak volá mé jméno, Dismas. Pak řekl: „Dnes budeš se mnou v ráji.“ Byl jsem tam a uvěřil jsem.

Stal ses také věřícím?

12. MAGDALÉNA

Dívala jsem se, jak život vyprchá z Ježíše, jak nemohl nabrat dech. Ježíš ze mne vyhnal sedm ďáblů, uzdravil mne a přijal jako následovníka – mne, Magdalénu, hříšnici, ženu. Ano, byly to mé hříchy, moje slabost, které mu pomohly na kříž. Cítila jsem to. V hodinách utrpení jsem pochopila, co je hřích. Ne zrovna hřích římských vojáků, ale mé hříchy a hříchy každého člověka. Hřích znamenal smrt, hřích znamenal zabití Ježíše, mého mistra, hřích znamenal jeho ukřižování na kříži. Nějakým tajuplným způsobem jsem pochopila, co Ježíš vykonal. Vzal mé hříchy, naše hříchy a přibil je na kříž. Když jsem se dívala na jeho zmučené tělo, zazněla v mé mysli slova o odpuštění: „Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.“ A Ježíšova slova o odpuštění zazněla také v Mariině srdci a vyzývala ji, aby odpustila těm, kdo zabili jejího Syna. Byla jsem tam a viděla Ježíšův zápas se smrtí.

Byl jsi tam, když Ježíš zemřel za naše hříchy?

13. SALOME

Mojí synové utekli. Jaká je to ironie, že já, Salome, jsem zůstala, abych se dívala, jak vojáci kladou mrtvé Ježíšovo tělo do náruče jeho matky. Dotkla jsem se Mariina ramene, zatímco ona ho koupala, jako by byl dítě a ukolébávala ho k spánku. Styděla jsem se, když jsem si pomyslela, jak jsem požádala Ježíše, aby dal moc mým synům Jakubovi a Janovi po jeho pravici a levici. Ježíš se zeptal mých synů, zda budou pít z poháru utrpení. Tehdy mu nerozuměli. Dokonce když během Poslední Večeře podával pohár vína, který znamenal jeho blížící se smrt. Moji synové a ostatní apoštolové utekli do bezpečí do Galileje, když Ježíš nesl kříž sám. Teprve později jsem si uvědomila, proč Ježíš musel trpět a proč mé malicherné ambice pro mé syny byly tak dětské a bláznivé. Teprve pod křížem jsem pochopila, proč se Ježíš choval jako služebník během Poslední Večeře a myl nohy mým synům. Byla jsem tam, když Ježíš zemřel a myslela jsem na jeho pohár utrpení.

Byl jsi tam také? Pil bys z jeho poháru?

14. NIKODÉM

Po přípravě Ježíšova těla k pohřbení jsem pomohl Josefovi, mému příteli, uložit Ježíšovo tělo do hrobu. Popravdě řečeno, Josef byl statečnější než já, když požádal o jeho tělo a přitom dobře věděl, že Sanhedrin a farizeové budou kolem toho hodně mluvit a všímat si toho. Rabbiho jsem obdivoval, ale jen zpovzdálí. Jestli jsem ho potkal, bylo to už vždycky v noci a za tmy, takže mne nikdo nemohl s ním vidět. Vzbuzoval lidskou pozornost a cokoli chcete: Obával jsem se, co mi řeknou moji druhové nebo co udělají, až se dozví, že mne Ježíš přitahuje. Obdivoval jsem také tajně jeho učení, i když mne někdy mátl – jako když řekl: „Nikodéme, abys vstoupil do Božího království, musíš se narodit z vody a Ducha.“ Po ukřižování už jsem nechtěl získávat nelibost svých druhů Farizejů. Zlobil jsem se a styděl jsem se, že předali Ježíše Římanům, aby ho ukřižovali. Zlobil jsem se ještě víc na sebe, proč jsem nevystoupil dříve. Byl jsem tam s Josefem, když umístil kámen před vchod do hrobu.

A co ty? Byl jsi tam v ten temný pátek?